

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ КИПРА О РАЗМЕНИ И УЗАЈАМНОЈ ЗАШТИТИ ТАЈНИХ ПОДАТАКА

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Кипра о размени и узајамној заштити тајних података, потписан у Никозији, 27. новембра 2017. године, у оригиналу на српском, грчком и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума у оригиналу на српском језику гласи:

**Споразум између
Владе Републике Србије и Владе Републике Кипра
о размени и узајамној заштити тајних података**

Влада Републике Србије и Влада Републике Кипра (у даљем тексту: „Стране”),

увиђајући потребу да утврде правила за заштиту тајних података које узајамно размене у оквиру своје политичке, војне, привредне, правне, научно-технолошке или било које друге сарадње, као и правила за заштиту тајних података које створе у процесу те сарадње,

у намери да осигурају узајамну заштиту свих тајних података које је једна страна одредила као тајне и пренела их другој страни, односно тајних података који су заједнички створени у процесу сарадње између Страна,

у жељи да створе скуп правила о узајамној заштити тајних података који се размене између Страна,

с обзиром на обострани интерес за заштиту тајних података у складу са законодавством Страна,

споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Циљ

Циљ овог споразума је да осигура заштиту тајних података које стране заједнички створе или размене.

Члан 2.

Дефиниције

У сврху овог споразума наведени термини имају следеће значење:

а) **„повреда безбедности”**- радња или пропуст супротан овом споразуму или националном законодавству страна који може да доведе до откривања, губитка, уништења, противправног присвајања, односно било који други вид угрожавања безбедности тајних података;

б) **„уговор с тајним подацима”**- споразум између два или више уговорача који садржи тајне податке или чија примена захтева приступ тајним подацима;

ц) **„тајни подаци”** - сви подаци, независно од њихове форме или природе, који захтевају заштиту од неовлашћеног руковања и који су одређени као тајни у складу са националним законодавством обе Стране, односно сви подаци који су означени одређеним степеном тајности;

д) **„надлежни орган”**- национални безбедносни орган и свако друго надлежно тело које је, према националном законодавству Страна, одговорно за примену овог споразума, као што се наводи у члану 4. став 1. овог споразума;

е) **„уговорач”** - физичко или правно лице које поседује правну способност да закључује уговоре с тајним подацима;

ф) **„безбедносни сертификат за правно лице”** - решење надлежног органа којим се потврђује да правно или/и физичко лице поседује физичку и организациону способност да рукује тајним подацима и чува их у складу са националним законодавством;

- г) **„потребно да зна”** - потреба да се оствари приступ конкретним тајним подацима у оквиру одређеног радног места и ради извршења конкретног задатка;
- х) **„страна давалац”**- страна која је створила тајне податке;
- и) **„безбедносни сертификат за физичка лица”**- решење надлежног органа којим се потврђује, у складу са националним законодавством, да физичко лице испуњава услове да оствари приступ тајним подацима;
- ј) **„страна прималац”** - страна којој се преносе тајни подаци стране даваоца;
- к) **„трећа страна”** - свака држава, организација, правно или физичко лице који није страна у овом споразуму.

Члан 3.

Степени тајности

Стране су сагласне да су наведени степени и ознаке тајности еквивалентни и подударни са степенима тајности утврђеним њиховим националним законодавством:

За Републику Србију	За Републику Кипар	енглески еквивалент
ДРЖАВНА ТАЈНА	ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟ	TOP SECRET
СТРОГО ПОВЕРЉИВО	ΑΠΟΡΡΗΤΟ	SECRET
ПОВЕРЉИВО	ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ	CONFIDENTIAL
ИНТЕРНО	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	RESTRICTED

Члан 4.

Надлежни органи

- Надлежни органи страна су:
За Владу Републике Србије:
 Канцеларија Савета за националну безбедност и заштиту тајних података

За Владу Републике Кипра:
 National Security Authority
 Ministry of Defense of the Republic of Cyprus
- Стране се међусобно обавештавају дипломатским путем о свакој промени у вези са својим надлежним органима.
- Надлежни органи се међусобно обавештавају о својим националним законима о тајним подацима и свим значајним изменама и допунама тих закона и размењују информације о безбедносним стандардима, процедурама и праксама у заштити тајних података.

Члан 5.

Мере заштите и приступ тајним подацима

- У складу са својим националним законодавством, стране предузимају све потребне мере за заштиту тајних података који ће бити размењени или створени на основу овог споразума. Тим тајним подацима биће додељен најмање исти степен заштите који се обезбеђује националним тајним подацима еквивалентног степена тајности у складу са чланом 3. овог споразума.

2. Страна давалац обавештава писаним путем страну примаоца о свакој измени степена тајности података које је доставила.
3. Приступ тајним подацима ограничен је на лица која поступају по принципу „потребно да зна” и која су овлашћена да остваре приступ тајним подацима еквивалентног степена тајности у складу са националним законодавством обе Стране.
4. У оквиру примене овог споразума свака страна признаје безбедносне сертификате за правна и физичка лица који се издају у складу с националним законодавством друге стране. Безбедносни сертификати су еквивалентни у складу са чланом 3 овог споразума.
5. У складу са националним законодавством, надлежни органи, на захтев, пружају узајамну помоћ у вези са спровођењем процедура безбедносних провера потребних ради примене овог споразума.
6. У оквиру примене овог споразума надлежни органи обе Стране међусобно се обавештавају о свакој промени у вези са безбедносним сертификатима за физичка и правна лица, посебно о његовом опозиву или снижењу степена тајности.
7. Страна прималац:
 - а) доставља тајне податке било којој трећој страни само уз претходну писану сагласност стране даваоца;
 - б) означава примљене тајне податке у складу са чланом 3 овог споразума;
 - ц) користи тајне податке искључиво у сврхе у које су достављени.

Члан 6.

Пренос тајних података

1. Тајни подаци се преносе дипломатским путем, осим ако другачије не одобре надлежни органи. Страна прималац потврђује пријем тајних података писаним путем.
2. Електронски пренос тајних података врши се уз помоћ сертифицираних криптографских средстава о којима се договоре надлежни органи.
3. Главне улазно-излазне тачке за размену тајних података према овом споразумом су:

За Републику Србију:

Централни регистар за стране тајне податке у Канцеларији Савета за националну безбедност и заштиту тајних података

За Републику Кипар:

Централни регистар „ДРЖАВНА ТАЈНА” при Министарству спољних послова.

Presidential Palace Avenue, 1447 Nicosia
4. Безбедносно-обавештајне и полицијске службе држава Страна могу сарађивати и непосредно размењивати оперативне и/или обавештајне податке у складу са националним законодавством.

Члан 7.

Умножавање и превођење тајних података

1. Превођење и умножавање тајних података врши се у складу са националним законодавством стране примаоца и следећим процедурама:
 - а) преводи и умножени примерци се означавају и штите као оригинали тајних података;
 - б) преводи и умножени примерци се ограничавају на број који се захтева у службене сврхе;
 - ц) на преводе се ставља одговарајућа напомена на језику превода у којој се наводи да садрже тајне податке добијене од стране даваоца.
2. Подаци с ознаком тајности СТРОГО ПОВЕРЉИВО/ΑΠΟΡΡΗΤΟ/ SECRET или вишом преводе се или умножавају само уз претходну писану сагласност стране даваоца.

Члан 8.

Уништавање тајних података

1. Тајни подаци се уништавају на начин који онемогућава њихову делимичну или потпуну реконструкцију.
2. Подаци с ознаком тајности СТРОГО ПОВЕРЉИВО/ΑΠΟΡΡΗΤΟ/ SECRET се уништавају у складу с националним законодавством.
3. Подаци с ознаком тајности ΔΡΖΑΒΝΑ ΤΑЈΝΑ/ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟ/ TOP SECRET се не уништавају, него се враћају надлежном органу стране даваоца.
4. О уништавању тајних података саставља се записник чији се енглески превод доставља надлежном органу стране даваоца.
5. Тајни подаци се неодложно уништавају у случају кризне ситуације, када их није могуће заштитити или вратити. Страна прималац, што је могуће пре, обавештава надлежни орган стране даваоца о том уништењу.

Члан 9.

Уговор који садржи тајне податке

1. Како би са другом страном закључио уговор с тајним подацима с ознаком СТРОГО ПОВЕРЉИВО /ΑΠΟΡΡΗΤΟ/ SECRET и ПОВЕРЉИВО/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ/ CONFIDENTIAL, надлежни безбедносни орган једне стране претходно доставља националном безбедносном органу друге стране писану гаранцију да уговарач или подуговарач поседује безбедносни сертификат за правна лица одговарајућег степена тајности односно да је поступак прибављања тог сертификата у току.
2. Сваки уговор који садржи тајне податке закључен у складу са овим споразумом треба да садржи:
 - а) обавезу уговарача да у својим објектима обезбеди потребне услове за руковање и чување тајних података одговарајућег степена тајности;
 - б) обавезу уговарача да обезбеди да лица која обављају дужности које захтевају приступ тајним подацима буду овлашћена да остваре приступ тајним подацима одговарајућег степена тајности у складу са националним законодавством;

- ц) захтев да уговарач обезбеди да сва лица са приступом тајним подацима буду обавештена о својим обавезама у вези са заштитом тајних података у складу с националним законодавством;
 - д) списак тајних података и списак области у којима могу настати тајни подаци;
 - е) процедуру за достављање измена у вези са степеном тајности података;
 - ф) средства комуникације и електронског преноса;
 - г) процедуру преноса тајних података;
 - х) обавезу уговарача да обавести о свим стварним или могућим повредама безбедности;
 - и) обавезу уговарача да проследи примерак уговора с тајним подацима свом надлежном органу;
 - ј) обавезу подуговарача да испуни исте безбедносне обавезе као уговарач.
3. Чим започну преговори за закључење уговора између потенцијалних уговарача, надлежни орган стране даваоца обавестиће надлежни орган друге стране о степену тајности додељеном тајним подацима који се односе на преговоре за закључење уговора.
4. Примерак сваког уговора који садржи тајне податке прослеђује се надлежном органу стране на чијој територији треба да се изврши тај посао, како би се омогућио одговарајући безбедносни надзор и контрола.

Члан 10.

Посете

1. Посете у вези са уговорима са тајним подацима које укључују приступ тајним подацима подлежу претходном писаном одобрењу надлежног органа стране домаћина.
2. Надлежни орган стране домаћина прима захтев за посету најмање десет дана унапред.
3. У хитним случајевима, захтев за посету може се доставити у краћем року.
4. Захтев за посете треба да садржи:
 - б) назив правног лица чији је посетилац представник и функцију посетиоца у том правном лицу;
 - ц) име, адреса и контакт информације правног лица које треба посетити;
 - д) потврду о безбедносном сертификату за физичка лица, њено важење и степен тајности;
 - е) предмет и сврху посете;
 - ф) очекивани датум и трајање посете која се захтева; у случају периодичних посета, треба навести укупан период који ће бити обухваћен тим посетама;
 - г) датум, потпис и службени печат надлежног органа.
5. Када посета буде одобрена, надлежни орган стране домаћина доставља примерак захтева за посету руковооцима тајним подацима у правном лицу које треба посетити.

6. Важење одборења за посету не сме бити дуже од годину дана.
7. Надлежни органи страна могу да направе спискове физичких лица која су овлашћена да реализују периодичне посете. Ти спискови важе за почетни период од дванаест месеци. Услови под којима се обављају те посете биће непосредно договорени са надлежним лицима за контакт код правног лица које ће та физичка лица посетити у складу са договореним условима.

Члан 11.

Повреда безбедности

1. У случају повреде безбедности, надлежни орган стране примаоца ће, што је пре могуће, обавестити надлежни орган стране даваоца и покренути одговарајућу истрагу.
2. У случају да повреда безбедности наступи у трећој држави, надлежни орган стране пошиљаоца предузеће све потребне мере да обезбеди покретање радњи предвиђених у ставу 1. овог члана.
3. На захтев, страна давалац сарађује у истрази у складу са ставом 1. овог члана.
4. Страна давалац ће бити обавештена о резултатима истраге и добити завршни извештај о узроцима и обиму штете.

Члан 12.

Трошкови

Свака страна сноси трошкове који настану током примене и надзора примене овог споразума.

Члан 13.

Решавање спорова

Сваки спор у вези са тумачењем односно применом овог споразума решава се преговорима између страна. Током трајања тих преговора обе стране настављају да испуњавају све друге обавезе према овом споразуму.

Члан 14.

Завршне одредбе

1. Овај споразум се закључује на неодређено време, а ступа на снагу првог дана другог месеца после датума пријема последњег писаног обавештења којим се стране међусобно обавештавају дипломатским путем о испуњењу свих унутрашњих правних претпоставки за ступање на снагу овог споразума.
2. Овај споразум може у сваком тренутку бити измењен и допуњен на основу обостране писане сагласности страна. Измене и допуне ступају на снагу у складу са ставом 1. овог члана.
3. Свака страна може у сваком тренутку отказати овај споразум достављањем писаног обавештења другој страни дипломатским путем. У том случају, отказ ступа на снагу шест месеци после датума пријема таквог обавештења.
4. Без обзира на отказ овог споразума, стране су дужне да обезбеде континуирану заштиту тајних података, све док страна давалац не ослободи страну примаоца те обавезе.

Сачињено у Никозији дана 27. новембра 2017. у два оригинална примерка, сваки на српском, грчком и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако веродостојни. У случају неслагања у тумачењу, биће меродаван текст Споразума на енглеском језику.

**За Владу
Републике Србије**

.....

**За Владу
Републике Кипар**

.....

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни основ за доношење Закона

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Кипра о размени и узајамној заштити тајних података садржан је у одредби члана 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије која прописује да Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

2. Разлози за потврђивање Споразума

1. Доношењем Закона о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Кипра о размени и узајамној заштити тајних података, Република Србија показује спремност да билатералну сарадњу са Кипром унапреди и у сектору безбедности, уз међусобно дефинисан начин размене и заштите тајних података.

2. У Стратегији националне безбедности Република Србија је дефинисала основна опредељења политике националне безбедности као што је унапређење односа са чланицама Европске уније, као и чланицама и партнерима НАТО. Доношењем Закона о потврђивању Споразума стварају се услови за интензивнију и делотворнију сарадњу са државом која је чланица Европске уније и НАТО.

3. Доношењем Закона стварају се услови заједничког деловања против изазова, ризика и претњи који се односе не само на Републику Србију, већ представљају глобалне изазове, ризике и претње, као и сарадњу у заједничким обукама и ангажовања елемената система безбедности у мултинационалним операцијама, управљању кризама и управљању границом.

4. Доношењем Закона стварају се услови за ефикаснију сарадњу свих државних органа Републике Србије и Републике Кипра у области унутрашњих послова, правосуђа, спољних послова, одбране и служби безбедности као и сарадњу државних органа са привредним субјекатима са територије друге државе, чије се пословање односи на производњу роба и пружање услуга за потребе безбедносног сектора, наменску индустрију и друге сродне области које су повезане са стварањем или разменом тајних података.

3. Оцена потребних финансијских средстава

За испуњење потребних безбедносно-техничких стандарда за примену овог споразума планираће се средства у складу са билансним могућностима Републике Србије, имајући у виду да се ради о пословима из редовне делатности ресорних министарстава и других државних органа.

Међународну сарадњу у области размене и заштите тајних података наша земља је започела закључивањем Споразума између Владе Републике Србије и Организације северноатлантског пакта (НАТО) о безбедности информација и кодекса о поступању („Службени гласник РС - Међународни уговори” 6/11) и Споразума између Републике Србије и Европске уније о безбедносним процедурама за размену и заштиту тајних података („Службени гласник РС - Међународни уговори”, бр. 1/12). За потребе примене ових споразума формиран је Централни регистар за стране тајне податке у Канцеларији Савета за националну безбедност и заштиту тајних података као и подрегистри у Министарству спољних послова, Мисији Републике Србије при НАТО у Бриселу и Мисији Републике Србије при Европској унији, Министарству

унутрашњих послова, Министарству одбране и Безбедносно-информативној агенцији. Размена тајних података са НАТО-м и Европском унијом, без обзира на то што су споразуми потврђени, отпочела је тек када су Централни регистар и подрегистри у напред наведеним мисијама, министарствима и другим органима формиран и прошли сертификациону посету експертског тима НАТО, а затим и Европске уније.

С обзиром на то да у нашој земљи већ сада постоје капацитети у оквиру постојећих регистара за размену тајних података, иста процедура која је примењена за потребе размене тајних података са НАТО и Европском унијом биће примењена и са другим државама. То значи да је за проширивање постојећих регистарских капацитета, уколико они нису довољни, потребан договор српске и друге уговорне стране, а затим и да се реализују сертификационе посете експертских тимова обе земље који ће се уверити да су исуњени сви безбедносни услови за чување тајних података у Централном регистру и подрегистима у другој држави.

У складу са напред изнетим, указујемо да капацитети за размену тајних података постоје, а да њихово проширивање или отварање посебних регистара у другим органима за тајне податке кипарске стране представља дуг процес којем претходи одлука обе стране и формирање регистра за шта ће благовремено планирати средства сви органи у оквиру лимита на свом разделу у складу са планираним обимом размене тајних података.